
वड्डववकरव श्रुतव

(वड्डववकरव पडडडल)

पडडडवडड डगुर लडडडरुत

predgovor

Aštávakra Gita v prevodu pomeni Aštávakrova pesem. Strokovnjaki umeščajo ta sveti spis, znan tudi pod imenom Aštávakra Samhita, približno v peto stoletje pred našim štetjem in torej okvirno sodi v pozno vedsko obdobje, ki je trajalo med letoma 1100 in 500 pred našim štetjem.

Pred nami se razpira pogovor modreca Aštávakre s kraljem Džánako, ki je vladal kraljevini Videha (na področju današnje indijske zvezne države Bihar in dela Nepala), z glavnim mestom Mithila, ki je današnji Janakpur (izg. Džanakpur) v južnem Nepalju.

Modrec Aštávakra je večkrat omenjen v staroindijskih spisih, vendar skoraj zagotovo ni sam zapisal Gite. Njen avtor je bržkone anonimni modrec, ki je zgolj zapisal klasični pogovor med gurujem in učencem. Učenec sprva postavlja vprašanja, vendar je tako zrel in odprt, da ga že ob prvi salvi učiteljevih naukov do globin presvetli resničnost izrečenih besed in spozna svojo pravo Bit. Tedaj začne sam opisovati svoje privzdignjeno stanje.

Besedilo kljub svoji starodavnosti z enako močjo nagovarja današnjega bralca, saj je kljub spremembam v zunanjem svetu človekova duševnost s svojimi vzgibi ostala enaka. Strahovi in želje sodobnega človeka se seveda nekoliko razlikujejo od strahov in želja prebivalca indijske podceline pred poltretjim tisočletjem, toda duševni mehanizmi so ostali nespremenjeni. Nekaj pa je vendarle drugače. V času nastanka besedila je bilo najvišje duhovno znanje dostopno le zelo ozkemu krogu ljudi, medtem ko je danes splošno dostopno – morda ne brez razloga.

To znanje je upanišadski nauk absolutnega monizma, advajta vada, ki enači dušo oziroma Sebstvo z absolutno Resničnostjo. Zgolj Sebstvo je resnično, medtem ko je ne-sebstvo, oziroma vse ostalo, le navidezno, iluzorno. Zgrešeno istovetenje Sebstva z ne-sebstvom je vzrok človekove ujetosti in trpljenja. Brž ko se nevednost razblini ob samospoznanju, zasije Svoboda, ki je bila pravzaprav vedno tu.

Aštavakrove besede se seveda ujemajo z besedami drugih velikih modrecev. Na primer, Ramana Maharshi je učil: »Razen Sebstva ni ničesar.« Nisargadatta Maharaj: »Samospoznanje je že tukaj in zdaj. Samo pogledati moraš in videti! Ozri se vase, v lastno bitje!« Ali pa: »Vedno pomni, da je tvoje bivanje neodvisno od tvojega telesa.« Sri Aurobindo: »Prva duhovna nujnost je povzdigniti svojo zavest in stanje svojega bitja iz končne osebnosti v neskončno in brezosebno prabit.« Sathya Sai Baba: »Človek je v osnovi svoboden. Ujetost je samo iluzija. Zato je želja po zrahljanju vezi plod nevednosti.« Sri Poonja: »Od vsega, kar lahko verjameš, je najbolje verjeti Sem že svoboden.«

Aštavakra torej pravi, da se človek lahko hipoma osvobodi in postane blažen, če se le oddvoji od telesa in sproščeno počiva v čisti Zvesti, vedoč, da je svoboden. Vse tegobe, stres, napetost, tesnoba in podobno so posledice istovetenja s telesom. Temeljno prepričanje oziroma vedenje Nisem to telo je izhodišče večine duhovnih poti, tudi samospraševanja, ki ga svetuje Ramana Maharshi.

Razmerje med telesom in Sebstvom je podobno razmerju med električno žarnico in elektriko. Žarnica ima vtisnjen datum izdelave in bo nekega dne pregorela, medtem ko električna energija ni bila rojena in je tudi ni mogoče uničiti. Človeka veže na telo predvsem privlačnost čutilnih zaznav raznolikega sveta. Aštavakra opozori Džanako, naj se izogiba reči, ki jih zaznavajo čutila, kakor strupu, in naj počiva v Inteligenci, se pravi v zavestnem občutku lastnega bivanja: Obstajam. Pomembno je, da ne meditiram in ne razmišljam o tem v besedah, temveč enostavno počivam v očitnem dejstvu, da obstajam. Aštavakra ne govori o nobenem drugem procesu, stopnjah, pomožnih metodah ali čem drugem.

Aštavakra Gita, v nasprotju z mnogo bolj znano Bhagavad Gito, ne dopušča niti malo prostora za poljubno razumevanje ali zmotno tolmačenje. Trditve so jasne, direktne in enopomenske. Velja le poudariti, da je popolna spontanost, o kateri večkrat govori Aštavakra, pridržana za tiste, ki so nedvomno dosegli najvišji cilj. Sri Nisargadatta Maharaj je takole opozoril: »Ponižnost in molk sta bistvenega pomena za duhovnega iskalca – ne glede na to, koliko je že dosegel. Samo povsem dozoreli džnani si lahko dovoli popolno spontanost.«¹

Besede veselje, svet in Samsara so v besedilu sopomenke in označujejo navidezno resnični, a v bistvu iluzorni preplet ljudi, stvari, idej, misli, znanja, pojmov, spominov, čustev, bogov, mitov, verstev, prostora, časa – skratka vsega, kar zaznavamo z umom in čutili, vključno s samim umom in čutili. To je svet Maje, iluzije.

V besedilu se pojavljajo tudi sopomenke za najvišjo Resničnost: Sebstvo, Inteligenca, Atman, Zvest, Absolut, Vseprežemajoči, Gospod, Brahman, Jaz, Bog, Eno, Edini, Bit, To...

Aštavakra osvobodi bralca jalovih poskusov uma, da bi dognal naravo sveta. Ponese ga nad dobro in zlo, nad svet in čas, onkraj smrti, nad prostor in večnost – nazaj k Sebi.

Satjameva džajate! (Resnica vedno zmaga)

Prevajalec

¹ Sri Nisargadatta Maharaj: *Jaz sem To*, str. 99 (Prijatelj & Prijatelj, 2015)

I. पठ्नीवर्ज

यदि देहं पृथक्कृत्य चित्ति विश्राम्यति त्वसि अपुनैव सुखी शान्तो बन्धमुक्तो भविष्यसि ॥
॥३॥

Džanaka je rekel:

I.1

Kako naj pridobim najvišje znanje? Kako naj se osvobodim?

Kako naj se rešim strasti? Pouči me, o mojster!

Aštavakra je rekel:

I.2

Sin moj, če hrepeniš po osvoboditvi, se ogibaj čutnim zaznavam kakor strupu!

Prizadevaj si za odpuščanje, iskrenost, dobroto, zadovoljnost in resnicoljubnost kakor za nektar!

I.3

Nisi ne zemlja ne voda, ne ogenj ne zrak ne eter.

Za dosego osvoboditve spoznaj Sebstvo kot pričo teh elementov in kot čisto Zavest!

I.4

Če se oddvojiš od telesa in počivaš v Inteligenci,

boš takoj miren, blažen in osvobojen vezi.

1.5

Ne pripadaš ne brahmanski ne drugi kasti, pa tudi nobeni družbeni vlogi.
Čutila te ne zaznajo; si nenavezana, brezoblična priča vsega. Bodi zadovoljen!

1.6

Vrlina in pregreha, užitek in bolečina pripadajo umu, ne tebi, o Vseprežemajoči!
Nisi ne delujoči ne uživalec. Zares si vedno svoboden.

1.7

Si edini opazovalec vsega, v resnici vedno svoboden.
Veže te samo, da se imaš za nekaj drugega.

1.8

Pičila te je velika črna kača samoljubja 'jaz sem delujoči'.
Pij nektar prepričanja 'nisem delujoči' in bodi zadovoljen!

1.9

Požgi gozd nevednosti z ognjem prepričanja 'jaz sem nedvojna, čista Zavest'.
Otresi se skrbi in bodi zadovoljen!

1.10.

V čisti, brezmejno blaženi Zavesti se vesolje izkaže za navidezno –
kakor če v svitku vrvi vidiš kačo. Bivaj v tej Zavesti!

1.11.

Kdor se ima za svobodnega, je dejansko svoboden; kdor se ima za ujetega,
ostane ujet. Res drži, kar pravijo ljudje: Kar misliš, to postaneš.

1.12.

Sebstvo je priča – vseprežemajoča, popolna, edina, svobodna, inteligentna, mirujoča, nenavezana, brezželjna in spokojna. Zaradi iluzije se zdi, da pripada svetu.

1.13.

Ko se nehaš istovetiti s telesnimi in duševnimi stanji, meditiraj o negibnem, inteligentnem, nedvojnem Atmanu!

1.14.

Sin moj, dolgo si že ujet v zanki telesne zavesti.
Presekaj jo z mečem védenja *Jaz sem Inteligenca*² in bodi zadovoljen!

1.15.

Nenavezan si in nepremičen, samobiten in brezmadežen.
Zasužnjuje te le vadba umirjanja uma.

1.16.

Prežemaš vesolje in vesolje biva v tebi.
Po svoji naravi si čista Zavest. Ne bodi malenkosten!

1.17.

Si nepogojen, nespremenljiv, brezobličien, brezstrasten,
nepojmljivo inteligenten in spokojen, povsem ustaljen v čisti Zavesti.

1.18.

Vedi, da je neresnično vse, kar ima obliko, brezoblično pa je trajno!
S tem duhovnim napotkom se boš ognil vnovičnemu rojstvu.

² Mišljena je presežna, kozmična Inteligenca. (op. prev.)

1.19.

Kakor zrcalo obstaja znotraj in zunaj podobe, odsevane v njem, tudi najvišji Gospod obstaja znotraj in zunaj tvojega telesa.

1.26.

Kakor vsenavzoči prostor obstaja znotraj in zunaj kozarca, tudi večni, vseprešinjajoči Brahman obstaja v vseh rečeh.

